

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno K 60—
polletno K 30—
četrtletno K 15—
posamezna številka K 2-50

**Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedežem v Celju in slovenskih obrtnih društev.**

Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:

Pri 1 × objavi $\frac{1}{4}$ str. 1200 K
" " " $\frac{1}{2}$ " 600 K
" " " $\frac{3}{4}$ " 300 K
" " " 1 " 150 K
" " " $\frac{1}{16}$ " 75 K
Pri 12 kratni objavi 5%, pri
24 kratni objavi 10% popusta

V. letnik.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1922.

Štev. 23.

Obrtni koledar

za leto 1923. se bo še ta teden razpošiljal.

V stanovski zavesti je naš spas!

«Obrtni Vestnik», edino stanovsko glasilo, ki ga ima slovensko obrtništvo, zaključil s prihodnjo številko svoj peti letnik. Ne dá se tajiti, da je list dober, na svojem mestu, lahko pa bi bil še boljši, če bi le bilo več zavesti med obrtniškim stanom, več sodelavnikov, in ako bi bil sleherni obrtnik naročnik na svoje stanovsko glasilo. Zadnji članek «Več požrtvovalnosti za našo organizacijo» zasluži po svoji vsebini, da ga vsak obrtnik s preudarkom prečita in da lepe, jedrnate nasvete, ki jih vsebuje ta članek, tudi vpoštevata.

Prečital sem pazno članek in se popolnoma strinjam z njim, ker to ni nikak političen manever, pač pa jedro, iz katerega naj bi vzkalila kal in rodila najboljše sad. Res je, da se brez požrtvovalnosti in brez rizika ne dá ničesar doseči, tem manj pa more obrtni stan pričakovati opore kje drugje, kakor le iz samolastnega rizika. Naše glasilo naj bo vedno stanovsko, politično pa le v borbi za gospodarski napredek in političen vpliv, ki bi ga moral imeti obrtni stan. Naj nikdo ne misli, da bi posameznik ne smel biti po svojem lastnem prepričanju pristaš te ali one nestanovske politične stranke, toda njegova stanovska zavest mu mora biti nad vsemi drugimi strankarsko-političnimi strastmi prva, da pripomore svojemu stanu do gospodarskega in političnega vpliva.

Kaj nam je storiti sedaj? Poljedelski minister gospod Pucelj javno poudarja: če hočemo priboriti naši državi ugled in hočemo dvigniti naš narod gospodarsko, ne potrebujemo preštevilnih političnih strank, ampak samo tri, in te so: agrarna, meščanska in delavskoproduktivna stranka. Veliko je obrtnikov na deželi, ki se ukvarjajo tudi s poljedelstvom, ali glavni vir njih obstanka so pa vendar le dohodki, ki jim jih prinaša obrt.

Kjub temu jim ne moremo zameriti, ako držé, oziroma se strinjajo z nazori poštene agrarne stranke. Že tu je dovolj, da ne razdirajo, kar drugi s trdom zidajo. Če pa pride odločilni čas, da si pribore

svojemu stanu mrvico pravice in gredo v boj za interes obrtnega stanu, jim tega nikdo ne more zameriti, ker vsakdo je sam sebi najbližji. Obrtništvo, ki se ne ukvarja z agrarnimi produkti, četudi je na deželi, se čuti prizadeto enako kakor meščanski obrtnik, ki se, ako si hoče sam pomagati, zateče k oni stranki, do katere ima največje zaupanje, ako ga k temu ne prisilijo drugi neprijetni oziri. Ako bi pa imeli svojo obrtno stranko, bi se brezdvomno k tej zatekel, lahko bi se mu bilo tudi ubraniti vsakemu vplivu proti izkoriščanju njegove politične moči, ker je primoran v prvi vrsti storiti svojo stanovsko dolžnost in ostati zvest svojemu stanu.

Vsak trezen politik bi moral kaj enakega odobravati in nobenemu ne zameriti, če izpolnjuje svojo dolžnost.

Zelo težko pa je danes še komu zaupati posebno v politiki, ker sleherni politik išče v prvi vrsti lastne koristi, in ker je teh povsod preveč, je potreba največje previdnosti in dolgotrajnega opazovanja, da se spozna dobra in slaba stran. Dolgotrajno opazovanje pa je vzrok, da se zamudi vedno pravi čas.

Moje mnenje je, da naj bi stopil na čelo obrtne organizacije mož, ki uživa splošno zaupanje celotnega obrtnega stanu. Posveti naj vse svoje moči iz prave stanovske ljubezni za prezirani obrtni stan. Opusti naj vsak stik z drugimi političnimi strankami, in to naj javno prizna, ter se s častno besedo zaveže, da hoče delovati za ustanovitev krepke stanovske organizacije vse Slovenije. Poleg sebe bi moral imeti odbor krajevnih obrtnih organizacij iz vse Slovenije in po nalogu in sklepu teh se držati organizacijskih določb. Seje naj bi se vršile po potrebi, najmanj pa vsako četrtertje, koncem leta pa naj bi bil občni zbor, in sicer v Ljubljani.

Da se prihrani na trudu, času in stroških, naj bi se ustanovili ožji krajevni odbori po Sloveniji, in sicer za večje okoliše v Mariboru, Celju, Novem mestu, Kranju, in če se v kakem drugem kraju nahaja bolj razvita obrt, tudi tam. Krajevni odbori naj bi svoje nasvete stavili centralnemu odboru v Ljubljani, kateri bi jih moral predložiti rednemu ali po potrebi izrednemu občnemu zboru v odobritev.

Na ta način bi prišli do krepkejšje obrtne organizacije, ki bi imela kaj vpliva pri drugih političnih strankah, kakor tudi pri vladi. Danes nimam namena razmotrivati o dosegi lastnega zastopnika v narodni skupščini. Zdelo bi se mi to kot vabilo na pečene

zajca, ki še po hosti skače. Potreba nam je dobre volje, vse drugo se bo že dalo doseči.

Ako bo obrtnik prepričan, da se v resnici zanj dela, bo drage volje doprinesel svoj delež, po možnosti svojih socialnih razmer. Priznam težki položaj načelnikov združnih in obrtnih društev in vem, kako težko jim je utemeljevati predložene jim prošnje za prispevke svojih članov za vzdrževanje Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, ker se sleherni obrtnik izgovarja, češ, kaj pa imam od tega? Kar smo si izposlovali, smo si izposlovali sami na naših shodih potom resolucij in na pritisk naših poslancev. — Dvignimo stanovsko zavest in to tako visoko, da bo imel obrtni stan koristi od nje, potem bodo vsi taki ugovori prenehali, ko bodo vsi naši tovariši spoznali, da le v skupnosti leži naša rešitev. Skrajni čas je, da v tem oziru ne odlašamo niti minute več, ker bi sicer bilo že prepozno. — Želim slišati o tem mnenje in nasvete drugih obrtnikov, veselilo me bo, če stavi kdo drugi bolj primeren predlog, več oči več vidi, torej z jasnostjo na dan!

Obrtnik z dežele.

Pravilnik o stanovanjih.

«Službene Novine» so objavile tekst novega pravilnika za stanovanja. V sledečem prinašamo v svrhu informacije naših čitateljev najvažnejše odredbe iz tega pravilnika. V prvi vrsti se v tem pravilniku določa, da se najemnikom stanovanj in lokalov (poslovnih prostorov) ne more odpovedati za čas od 1. januarja 1923. do 1. januarja 1925., razen v slučajih, katere predvideva zakon o stanovanjih predstoječi pravilnik. Denarnim zavodom, zavarovalnim družbam, trgovskim, industrijskim in sličnim podjetjem, ki se nahajajo v starih zgradbah, a niso značaj veletrgovine, veleindustrije in veleobrata, bo odvzela stanovanjska oblast II. stopnje (sodišče za stanovanja) poslovne prostore, ako si v roku, katerega jim bo določila stanovanjska oblast, in kateri ne sme biti daljši od enega leta, ne zgradijo hiše za stanovanja svojih nameščencev in za namestitve svojih poslovnih prostorov. Izvzeta so ona podjetja, ki so to že napravila in katerim bi ogrožala zgradba novih stavb obstanek in redni razvoj. V vsakem slučaju se imajo vzeti v obzir vse razmere prizadetega podjetja. Podjetja s filijalkami se imajo smatrati celokupno kot enote in se ima oceniti v kakem razmerju je njih imetje napram zgradbam za stanovanja, katere imajo v državi. Stanovanjska oblast I. stopnje (stanovanjska oblast) bo odvzela istotako stanovanja vsem onim najemnikom, ki imajo več nego 1.500.000 Din imetja, ali več nego 60.000 Din rednega letnega dohodka, a nimajo v državi svoje hiše, ako v roku, ki jim ga dojoči stanovanjska oblast, in kateri ne sme biti daljši od 2 let, ne zgradijo hiše za svoja stanovanja. Istotako bo stanovanjska oblast odvzela stanovanja onim najemnikom, ki imajo v istem mestu zgradbo, osvobojeno od vseh ograđenj v zmyslu odredb o stanovanjih in o najemniških zgradbah v občie z dne 8. aprila 1921. in z dne 21. maja 1921. V to svrhu morajo te osebe v roku 15 dni potem, ko stopi v veljavo ta pravilnik, odnosno 15 dni po dovršitvi nove zgradbe, da predložijo stanovanjski oblasti prijavo o svojem stanovanju, v katerem stanujejo kot najemniki. Stanovanjska oblast bo določila rok za izselitev, ki ne sme biti daljši od zakonitega, odnosno običajnega roka za selitve. — Najemodajalec ima pravico odpovedi pri dodeljenem stanovanju, kakor tudi v slučaju dogovorjenega najema, ako izgubi najemnik pravico do stanovanja po občil zakonskih odredbah in to

samo tedaj, ako je vedenje najemnika razlog odpovedi po splošnih zakonskih predpisih v posameznih pokrajinah. Kot tako vedenje se bo smatrala vsaka uporaba stanovanja v očividno škodo lastnika, bodisi da je ta škoda povzročena po očividni nemarnosti najemnika ali po njegovi krivici, potem uporaba najetega prostora proti njegovemu namenu, kakor tudi v slučaju ponovne težke prekršbe rednih hišnih predpisov. Enako pravico odpovedi ima najemodajalec tudi tedaj, ako zamudi najemnik svoje dolžnosti v pogledu plačanja najemnine zaporedno dva meseca. Lastniki imajo pravico odpovedati tudi v slučaju zgradbe novih stavb na mesto starih, ki se imajo razrušiti. Zidanje novih nadstropij se ne smatra kot zidanje novih stavb mesto starih in se sme samo v izjemnih slučajih dovoliti odvzete posameznih delov stanovanja, v kolikor je to potrebno za prizidavo ali začasno dokler se prizidanje ne izvrši. Dalje ima lastnik pravico odpovedi, ako potrebuje prostore za lastno stanovanje, in biva sedaj v tujih prostorih kot najemnik. Lastniki lokalov za izvrševanje trgovine ali obrti, ki so dali te v najem pred ali med zadnjo vojno, imajo pravico odpovedi, ako je tak lokal potreben lastniku ali njegovim otrokom, da bi v njem delali. Čas trajanja vojne se računa do 24. marca 1920., t. j. do dneva ukaza splošne demobilizacije. Ako opravlja lastnik ali njegovi otroci na njih lastno inegotov posel v tuji hiši, se jim bo istotako priznala pravica izselitve v lastni lokal, v tem slučaju pa morajo ostaviti najeti lokal v tuji hiši najdalje 8 dni po vselitvi v lastno hišo. — Po členu 5. stanovanjskega zakona se določa rok za izselitev najemnikov na leto dni od dneva odpovedi, ako gre za državne, samoupravne, prosvetne, humane in zdravstvene ustanove in zavode širšega javnega interesa, računajoč sem tudi lokalne. V slučajih, da so se lastnik ali njegovi otroci preselili v dotično mesto komaj po 25. juniju 1914. ali da opravljajo posel v najetem lokalv v novi tuji zgradbi, bo trajal rok za izselitev najemnika šest mesecev od dneva odpovedi.

Za vse druge lastnike, kakor tudi za lastnike, ki so se priselili po 25. juliju 1914. in so bili v dotičnem mestu pred tem dnevom člani iste občine, določa se rok za izselitev zakoniti rok, odnosno obični rok za selitve.

Nadalje vsebuje pravilnik določbe glede razpolaganja stanovanjske oblasti s stanovanji. Kakor hitro se katero stanovanje izprazni, je lastnik dolžan v teku 15 dni, odkar mu je znano, da se bo najemnik izselil, a v teku 24 ur po izselitvi najemnika, obvestiti o tem pismeno pristojno stanovanjsko oblast. Stanovanjska oblast bo dodelila izpraznjena stanovanja tekom 8 dni po izpraznjenju ali odvzetju stanovanja. Prednost pri dodelitvi stanovanj imajo državni nameščenci, osebe, ki se morajo izseliti zbog rušenja starih stavb in osebe, ki se bavijo s posli občega interesa. Glede določitve najemnine pri stanovanjih in poslovnih prostorih določa ta pravilnik: Najemniki stanovanj in lokalov — poslovnih prostorov — obdrže iste od 1. januarja 1923. do 1. januarja 1925. po tedanjih ali sporazumno določenih najemninah, ali za najemnino, katero bo v slučaju nesporazuma lastnika in najemnika določilo izbrano sodišče. Izbrano sodišče bo reševalo spore o višini najemnine z ozirom na lokalne razmere, stanje in vrednost stavbe, pravično amortizacijo vložnega kapitala, davke in druge stvarne in osebne razloge lastnika, najemnika in oseb, ki stanujejo z njim v istem stanovanju, a niso člani družine najemnika.

Pri oceni stvarnih in osebnih razlogov lastnika in najemnika se bo oziralo tudi na njiju ekonomski položaj. Za člane najemnikove družine se smatrajo njegova žena in otroci ali one osebe, katere izdržuje najemnik po za-

konu ali dogovorno. — Osebe, ki stanujejo skupno z najemnikom v istem stanovanju, se bodo pri reševanju vzele samo tedaj v obzir, ako ne plačajo najemniku za stanovanje ničesar. Določena najemnina velja za ves čas zakona o stanovanjih razen v primerih večje spremembe stvarnih in osebnih razmer. Pri dodelitvi stanovanj ne bo določala stanovanjska oblast najemnine, ampak v prvi vrsti stranke same sporazumno, a v slučaju nesporezuma, izvoljeno sodišče po predpisih predloženega člena z izjemo, da velja določena najemnina od dneva vselitve.

Kar se tiče podnajema, določa novi pravilnik, da razen nižje navedenih omejitev za podnajeme, ne veljajo nobene omejitve, predvidene v stanovanjskem zakonu ali v tem pravilniku. Izselitev najemnikov na kateregasibodi osnovi ima za posledico tudi izselitev podnajemnika. Od 1. januarja 1920. za ves čas veljavnosti stanovanjskega zakona ima lastnik hiše pravico soudeležbe na podnajemnici, katero dobiva najemnik z dajanjem v podnajem posameznih delov stanovanja in to: a) pri mebliranih prostorih 15 %, b) pri praznih prostorih 30 %. Prednje določilo se nanaša samo na one dele stanovanja in vrste podnajema, katerih vselitev je omogočil najemnik sam, kateremu pripade tudi najemnina za gotove osebne usluge (pohištvo, skupni prostori, postrežba in slično), ne glede na okolnost, kdaj se je ta vselitev izvršila. Najemnikova dolžnost je, da v takih slučajih obvesti lastnika takoj po vselitvi podnajemnika z navedbo točnih podatkov o najemnici, katero prejema, in to bodo storili tudi vsi drugi najemniki, ki so že prej oddali poedine dele v podnajem. Za podnajeme, sklenjene potom rekvizicije, kakor tudi za one, sklenjene na katerisibodi način, ki se odlikujejo s tem, da tvorijo celoto v pogledu njih uporabe in pri katerih nimajo taki podnajemniki nobenih zvez z ozirom na usluge, način stanovanja ali opravljanja kakega posla, se bo dolagala cela najemnina lastniku hiše.

Nove zgradbe se oprostijo vseh omejitev, predvidenih v stanovanjskem zakonu in v tem pravilniku. Kot nove zgradbe se smatrajo (razen na teritoriju bivše kraljevine Srbije in Črne gore, za katere veljajo posebni predpisi): 1. Vse nove zgradbe, ki se bodo sezidale, in one, katerih zgradba se je začela po 1. novembru 1918., kakor tudi vsa na novo sezidana nadstropja in na novo dozidani deli k že obstoječim zgradbam. 2. Vse zgradbe in njih deli, ki so bili dosedaj oproščeni takih omejitev. 3. Prostori za stanovanja in poslovne lokale v starih zgradbah, ki so se osnovno restavrirale, a se niso mogle prej uporabiti za stanovanja, tako so se s tem dobili novi prostori za stanovanje.

Končno vsebuje novi pravilnik odredbe glede kazni za posamezne kršitve stanovanjskega zakona, glede organizacij in dela stanovanjskih oblasti itd.

Razno.

OBRTNIKI, POZOR! Še ta teden se bo začelo z razpošiljanjem «Obrtnega koledarja za leto 1923». Kdor ga do praznikov ne dobi, naj takoj piše upravništvu. Mora storiti to čim prej, ker bo rezerva, ki se ne bo razposlala že ta teden na določene naslove, zelo majhna. Koledar je prepotraben za vsakega obrtnika.

Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani razpisuje dve ustanovi po 100 K za obnemogle člane ali vdove. Prošnje je vlagati do 1. januarja 1923. v roke blagajnika g. Ivana Kersniča, Resljeva cesta 2/l.

† **Karel Kordelič.** Dne 6. t. m. je nenadoma preminul na svojem stanovanju, Rimska cesta št. 5, čevljarski mojster in bivši dolgoletni načelnik obrtne zadruga čevljarjev, g. Karel Kordelič. Ko se je njegova žena istega dne podala na trg, je pustila svojega moža doma popolnoma zdravega in ni niti od daleč slutila, kako težka mora ga tlačiti, kajti ko se je čez približno poldrugo uro vrnila, ga je našla obešenega, mrtvega. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi, ki je s tem hotela izkazati zadnjo čast staremu bojevniku za svobodomiselna načela. Pokojnik Kordelič je bil dosleden nasprotnik klerikalizmu, zato ga je silno bolelo, da so se v zadnjem času njegovi somišljeniki odrekli svobodomiselnim idejam ter se pri volitvah zvežali s klerikalci. Tej svoji bolesi je zadnje dni opetovano dal glasno duška. Zato sodijo nekateri njegovi prijatelji, da je šel prostovoljno v smrt, ker ni mogel prenašati sramote, da so se njegovi somišljeniki izneverili protiklerikalnim načelom ter se udinjali klerikalcem. Pokojnik je bil simpatičen tovariš in skoz in skoz poštenjak. Blag mu spomin!

Odlikovanja obrtnikov na pokrajinski obrtni razstavi v Mariboru. (Konec.) Zlata kolajna in častna diploma je bila nadalje še priznana: 74.) M. Druškovič in drug, izdelovanje «Šartres-likerja», d. z. o. z. v Mariboru, Koroška cesta 39; 75.) Ivan Pelikan, slaščičar in izdelovalec kandičev v Mariboru, Gosposka ulica; 76.) Jakob Zdravec, parni umet. mlin v Središču ob Dravi; 77.) Šampanjske kleti Franc Čuček & Cie., prej Hintze v Ptuj; 78.) Ivo Pahor, pražarna ječmenove sladne kave v Mariboru, Vrtna ulica 8; 79.) Alojz Dvoršak, sodarski mojster v Mariboru, Tržaška cesta; 80.) Andrej Marčec, sodar v Središču ob Dravi; 81.) Martin Škripec, sodar v Hum-Ormožu; 82.) Ivan Steudte, sodarski mojster v Ptuj; 83.) Anton Butolen, strojar v Mariboru; Loška ulica 18; 84.) Adolf Perrissich, foto-sportna hiša v Celju; 85.) Josip Antloga, pletarna košar v Mariboru, Trg Svobode; 86.) Alojz Arbeiter, izdelovalec brusilnih in likalnih kalut v Mariboru, Dravska ulica 15; 87.) Josip Tšcharre, promet komprimiranih plinov v Mariboru, Aleksandrova cesta 59; 88.) Rudolf Kiffmann, mestni stavbenik, tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom v Mariboru, Meljska cesta 25; 89.) Pavel Heričko, lončar in pečar v Mariboru, Tattenbachova ulica; 90.) Lesna in kovinarska zadruga v Strnišču pri Ptuj (za razstavljeno pohištvo); 91.) Jakob Pučko, izdelovalec čistilnih in drugih različnih strojev v Hudini-Ptuj; 92.) Henrik Kieffer, tovarna kos in srpov v Sv. Lovrencu nad Mariborom; 93.) «Weka», Werbnik & Karba v Ljutomeru, mehanično-strojna in avto delavnica, stavbeno in galanterijsko kleparstvo; 94.) Livarna zvonov in kovin ter strojno stavbena delavnica, Inž. I. & H. Bühl v Mariboru; 95.) Ključavničarna in tovarna za hidravlične stiskalnice za olje in sadje ter vino, Ivan Sirak v Mariboru, Poberška cesta; 96.) Šimen Forstneritsch, stavitelj mlinov in žag v Mariboru, Meljska cesta 13; 97.) Franjo Farič, stavbeno umet. in strojno ključavničarstvo v Mariboru, Magdalensko predmestje; 98.) Bratje Sternberger, tovarna za baker in medenino v Slov. Bistrici; 99.) Leopold Widman, ključavničarski mojster v Guštanju, Koroško; 100.) Kurjava sistema «Iro» patent, Ivan Roglič v Mariboru; 101.) Bratje Wudler, tovarna kovinskih izdelkov v Mariboru, Meljska cesta 55; 102.) Fran Sorlini, jugoslovenska kovnica v Varaždinu; 103.) Ferdo Babič, ključavničarski mojster v Mariboru, Kopališka ulica 19 (za električno peč); 104.) Jožef Pfeifer ml., tovarna za kmetijske stroje, žage, mlino, motorje na bencin in sirovo olje, livarna za železo in medenino v Hočah pri Mariboru; 105.) Josip

Pfeifer st., tovarna za mline in žage v Hočah pri Mariboru; 106.) «Elin», družba za električno industrijo v Mariboru; 107.) Drnovšek in drug (Fran Rudl, Rošpah), izumitelj stiskalnice za vino in sadje v Mariboru; 108.) Rado Nipič, kovinska tiskarska industrija v Mariboru, Slovenska ulica; 109.) Lovrenc Tomažič, kotlarski mojster v Mariboru, Sodna ulica; 110.) Henrik Oman, kotlarski mojster v Mariboru, Glavni trg; 111.) Ivan Kolman, iznajditelj peči za kurjenje z žagovino v Slovenjgradcu; 112.) Stanko Mejovšek, vrtnarstvo olepševalnega društva za mesto Maribor, Koroščeva ulica; 113.) Anton Požar, vrtnarstvo v Mariboru, Vrtna ulica 17; 114.) Fran Urbanek, vrtnarstvo v Mariboru, Kralj Matjaževa ulica; 115.) «Vrt», vrtnarsko podjetje, Džamonja i drugovi, d. z. o. z. v Mariboru, Čopova ulica; 116.) Društvo vrtnarjev in prijateljev vrtov za Maribor in okolico v Mariboru, Srebrno kolajno in častno diploma. 117.) Teharska lesna industrija, družba z o. z. v Teharjih pri Celju; 118.) Josip Pajtler, gačitelj živali v Pekrah pri Limbušu; 119.) «Hitrozid», stavbena obrtna tvornica, gradbena družba z o. z. v Mariboru, Karel Rojs, avt. stavbena tvrdka v Ormožu; 120.) «Kamenit», tovarna umetnega škrlja in elektrarna, d. z. o. z. v Laškem pri Celju; 121.) Kamnoseška industrijska družba v Celju; 122.) Ivan Globan, čevljar za higijenično-ortopedično obuvanje v Zagrebu, Ilica 148 a; 123.) Ivan Potočnik, čevljarški mojster v Mariboru, Mlinska ulica; 124.) Jurij Čurin, čevljarški mojster v Ormožu; 125.) Anton Marčec, usnar v Slov. Bistrici; 126.) Ivan Bežjak, sedlarski mojster v Mariboru, Cvetlična ulica 33; 127.) Julijana Bračič, modni salon za dame v Mariboru, Jože Vošnjakova ulica 20; 128.) Josip Tomažič, civilni in vojaški krojač v Celju; 129.) Cirila Milavc, modni salon za dame v Ljutomeru; 130.) Josip Milavc, strugar v Ljutomeru; 131.) Jožko Sagadin, mizarski mojster v Ptuj; 132.) Franjo Kumerc, ključavničarski mojster v Mariboru, Pod mostom; 133.) Josip Veselko, izkušeni podkovač v Središču ob Dravi; 134.) Josip Pečar, kovač in veterinar v Mariboru, Pod mostom; 135.) Franja Magerl, izdelovalka perila v Mariboru, Koroška cesta; 136.) Gustav Kocbek, umet. slikar v Račjem pri Pragerskem. 137.) Josip Stajniko, kolarski mojster v Mariboru, Jugoslovanski trg 3; 138.) Ignac Vauda, vrtnarstvo v Ptuj; 139.) Ivan Jemec, vrtnarstvo in trgovina s semeni v Mariboru, Razlagova ulica 11; 143.) Ferdo Rogatsch, obrtnik cementnih izdelkov v Mariboru, Frančiškanska ulica. Bronasto kolajno in častno diploma. 140.) Franc Edelstein, mizarski mojster v Mariboru, Krekova ulica; 141.) Franjo Spes ml., stavbeno podjetje v Mariboru, Linhartova ulica; 142.) Franjo Ambrožič, slikarski mojster v Mariboru, Grajska ulica 2.

Anketa o zakonu o zaščiti delavcev in ureditvi delovnega časa. (Konec.) 1. točka dnevnega reda: **Ureditev delovnega časa v neindustrijskih in nerudarskih podjetjih v okviru 8- do 10urnega delavnika ter kategorizacija podjetij z ozirom na delovni čas.** Prvi se oglasi k besedi g. Franchetti. Že zadnjič je stavil predlog, da naj se za neindustrijska in nerudarska podjetja dopusti 10urno delo. Vsak posamezni obrtnik naj bi se potem sporazumel s svojimi delavci. Obrte se ne da lahko kategorizirati in tudi mogoče ni to umestno, ker se v nekaterih obrtnih delo včasih nakopiči, dočim ga drugič ni, pri drugih obrtnih (n. pr. brivskem) pa mora biti obrtnik odjemalcem na razpolago. Interes malih obrtnikov zahteva torej 10urni delavnik. Na drugi strani pa je uvaževanja vredna opazka delavcev, da bodo, če se določi 10urni delavnik, vsi delavci hiteli v tovarne. Kakor je njemu znano, je

g. minister dr. Žerjav mnenja, da bo le treba razdeliti obrte v posamezne kategorije. G. Rebek: Malo obrt je pred vsem deliti v mestno in podeželsko obrt. V splošnem imajo kovači najtežje delo. Sicer delajo tudi oni po množici dela enkrat 10 ur, drugič le pol dne; povprečno delajo komaj 8 ur dnevno. Podeželski obrtniki imajo poleg obrti po večini tudi posestvo, tako, da ne izrabijo celega dne za delo v obrtu. Za malo obrt na deželi je potreben 10urni delavnik, kajti če ni dela v obrtu samem, da obrtnik svojemu delavcu kako drugo delo, ali pa je delavec prost. V mestih je delo že bolj intenzivno, a tudi tu bi bil potreben in ne pretiran 10urni delavnik. Končno je mnenja, naj bi se določilo tako, da bi bil za male obrte v splošnem dopusten 10urni delavnik, za železo obdelujoče obrte v mestih pa 9urni delavnik. Nato povzame besedo g. Zeball, ki izvaja, da je trgovski obrt najlažji. Po deželi je burno delo v tem obrtu nemogoče, kajti skoro vsak trgovec ima kot postranski posel kmetijstvo, za katero mora porabiti velik del dneva. Železnica ima do šestih čas za oddajo in sprejem blaga. V kakšne neprilike naj zabrede trgovec, če mu ob šestih prenehajo z delom pomočniki in hlapci; ali naj pusti blago na vozu z naj varnega skladišča do drugega dne? Delavci po tovarnah končajo ob šestih delo in šele takrat lahko nabavijo potrebščine v trgovinah. Zato je za trgovske obrate po mestih in na deželi potreben 10urni delavnik. Dr. Marn ugotovi, da se soglasno predlaga za trgovske obrate 10urno delo. Nato preide k nadaljnji točki. 2. točka: **Reguliranje praznikov v obrtnih obratih.** Inž. Šuklje graja, da določa § 12/3 zakona nedeljski počitek 36 ur (v rudnikih tega ni) in da naj odločajo glede praznikov delavci pogojno proti odpustu. Delavci naj se s podjetnikom sporazumejo, katere dneve naj se praznuje. Zakaj naj bi se število brezdelnih dni povečalo še za 8? Predlaga, da se prepusti stvar sporazumu. Dr. Marn replicira, da naj odločuje v vprašanju praznikov sporazum in, da naj se odstavek 3., § 12. novelira. Dr. Štampihar konstatira, da so dosedaj delali po trgovinah ob praznikih po 4 ure. Dr. Golia vpraša, kakšno stališče naj se zavzame za slučaj, če zahtevajo delojemalci za delo ob praznikih 50% doklada. V tem pogledu so vsi navzoči mnenja, da za delo (dopustno) ob praznikih in nedeljah delojemalcem ne gre 50% doklada, ker določa paragraf to le za prekočasno delo. G. Bonač predlaga, da se prazniki reducirajo potom norme. Končno se zedinijo mnenja v tem, da naj se potom norme ugotovijo dnevi, ki naj v smislu § 12 veljajo kot prazniki, in tina naj bili: Novo leto, 1. maj, Telovo, 1. december in Božič. Inž. Boncelj je mnenja, da 36urni odmor v nekaterih obratih ni dobro izvedljiv, n. pr. v rudnikih, pri žagah in papirni industriji, kjer je že od nekaj običajen 24urni nedeljski odmor. Inž. Šuklje je uverjen, da stori pravilno, če predlaga k § 1 a izpremembo tega določila, in da naj se naroči inšpekcijam rada, da naj uvažujejo, da ima dan 24 ur, da naj torej nedeljski počitek traja 24 in ne 36 ur. 3. K točki dnevnega reda: **Odpiranje in zapiranje obratov.** Inž. Šuklje je naziranja, da § 13 sploh ne zadeva industrije, kakor se je tolmačilo tudi že 3. t. m. G. Franchetti predlaga, da naj bodo pri 10urnem delavniku obrati odprti od 1/28 do 1/213 in od 1/214 do 1/219. Dr. Marn je mnenja, da naj se ta točka opusti, in opozarja, da po § 13 ministrstvo itak ne more odločiti glede zapiranja in odpiranja obratov brez zaslišanja pristojnih profesionalnih organizacij. Inž. Šuklje je mnenja, da naj bi se obratovalo po urniku med 7. uro zjutraj in 8. uro zvečer. Na razpravo

pride 4. točka: **Nedeljsko delo v trgovskih obratih po občinah z manj nego 10.000 prebivalci.** Dr. Marn ugotovi, da imajo skoro vsa naša mesta manj kakor 10.000 ljudi. G. Zeball predlaga, da naj bi le za trgovine v Ljubljani, Mariboru in Celju veljal popoln nedeljski počitek, druge pa ne. Opozarja, da stoje v nedeljah industrijski obrati ter da si morejo delavci najlažje ob nedeljah nabaviti svoje potrebščine. Isto velja glede kmetov. Ti ob nedeljah ne delajo in pridejo ta dan v večji kraj k maši, tako, da ta dan najlažje nakupijo potrebno blago, za kar bi med delavnikom sicer morali izgubiti delavni dan. Marsikak podeželni trgovec iztrži ravno ob nedeljah največ; to, kar iztrži ob delavnikih, je neznatno. Če se mu odvzame možnost spraviti blago v promet, pride v težak položaj. Istotako bi bilo težko za delavce in kmete, ker vaške trgovine niso tako založene in sortirane kakor one v večjih krajih. Sedaj velja glede podeželnih trgovin običaj, da so ob nedeljah zaprte med službo božjo, sicer pa se v njih dela celo dopoldne. Popoln nedeljski počitek, ki je določen za Ljubljano, Maribor in Celje naj velja tudi za pas 5 km okoli teh mest. Tu nastajajo često težkoče, ker ima v nekaterih krajih nekateri trgovec trgovino zaprto, dočim jo ima njegov konkurent lahko odprto. Zato predlaga prepustitev gremijem, da to stvar uredi po lokalnih razmerah. Ker so bile na podlagi dosedanjih predpisov na našem Prekmurju in Koroškem trgovine ob nedeljah zaprte, so hodili ljudje nakupovat v Nemško Avstrijo. G. Franchetti omenja, da žele peki, da se jih izbriše iz nedeljskega dela, istotako brivci. V tem pogledu naj bi se zakon noveliral. Inž. Šuklje je naziranja, da se naj glasi predlog tako, da naj bo vobče dovoljeno, da se v trgovinah po malih krajih dela po dve uri vsako nedeljo. G. agr. Jamnik poudarja, da je za kmetško ljudstvo nedelja nakupovalni dan, istotako praznik. Zatvoritev trgovin ob teh dnevih bi kmete hudo zadela. Predlaga, da naj bi bile trgovine na prej označene dni odprte od 7. do 10. in od 11. do 12. Vprašuje, kako to, da so pri anketah, ki jih sklicuje oddelek za socialno politiko, delojemalci vedno v večini in, da se na nekatere ankete ne povabi zastopnikov vseh interesiranih slojev. Socialna politika je vendar za vse sloje in ne samo za delavce. Dr. Marn je mnenja, da naj bi bile po manjših krajih trgovine ob nedeljah odprte do 4. ure. Med službo božjo pa naj bi bile zaprte. Potrebno bi bilo tozadevno noveliranje zakona. Dveurno delo ne zadošča. 5. točka: **Trgovski obrati in sejmi ob nedeljah in praznikih.** K tej točki se oglasi za besedo gosp. Zeball, ki predlaga, da naj bi smele v romarskih krajih in ob času žeganja trgovine biti cel dan odprte. Dr. Marn je mnenja, da nedeljsko delo pri sejmih v Sloveniji ne pride v poštev, ker se ti itak vrše ob delavnikih. 6. točka: **Nedeljski počitek in krošnjariji.** G. Zeball omenja, da so trgovski krogi proti vsakemu krošnjarijenju, ker so krošnjariji vsiljivi in nesolidni. Dr. Marn je mnenja, da se na podlagi zakona krošnjarijem ne more prepovedati krošnjarijenje ob nedeljah. Po izčrpanem dnevnem redu opozarja inž. Boncelj še enkrat, da se delodajalci ne strinjajo z ostalimi določili zakona in da zahtevajo noveliranje zakona. Prosi, da se tozadevno skliče nova anketa. Inž. Pišlar prosi, da se vsekakor zasliši tudi rudarstvo. Ker se nihče več ne oglasi in je dnevni red izčrpan, zaključí predsednik anketo in se navzočim zahvali za udeležbo. Dodatno opozori gosp. Zeball še na stilizacijo 1. odstavka § 12., po kateri bi se dalo tomačiti, da velja nedeljski počitek le za obrtno pomožno osebje ne pa tudi za obrtnike same, tako da bi n. pr. trgovec brez pomočnika smel imeti ob nedeljah trgovino odprto, njegov stanovski tovariš s pomočnikom pa ne. To bi pomenilo nepravilno konkurenco.

Zagorje ob Savi. Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Zagorju ob Savi naznanja, da se vrši dne 26. decembra t. l. redna četrtletna preizkušnja vajencev. Pomočniki in vajenci, ki se nameravajo te preizkušnje udeležiti, naj pravočasno vložijo svoje prošnje pri združenem načelništvu.

Kolektivna obrtna zadruga na Bledu je priredila dne 12. novembra t. l. veselico s srečolovom, ki se je prav povoljno obnesla. Čisti dobiček je znašal okroglo 2500 dinarjev. Ob tej priliki se načelstvo najiskrenejše zahvaljuje vsem, ki so sodelovali. Srčna hvala vsem tovarišem, ki so prihiteli z obrtnimi izdelki za srečkanje. Še posebna hvala pa našim gospodom učiteljem za ljubko sviranje pod vodstvom nadučitelja g. Gradnika. Na veselici je bilo opaziti tudi mnogo naših vrlih Gorjancev in lesnih trgovcev, ki so pokazali, da pojmujejo obstoj zadruge in naš obrtni naraščaj, za katerega se največ gre. Zadruga bo mogla zopet kriti upravne stroške, tajništvo in razne druge potrebščine. Tako se bo začelo novo življenje v zadrugi, po katerem je nujna potreba. — Priprave za redni občni zbor, ki se bo vršil takoj prve dni po novem letu, so že v teku. Dan in ura se bo pravočasno objavila. Apeliramo pa že danes na vse tovariše, da se ga v največjem številu udeležijo.

Ustanovitev zadruge kamnoseških mojstrov za Slovenijo. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je z razpisom z dne 4. novembra 1922., št. 7066, odobrilo pravila Pokrajinske zadruge kamnoseških mojstrov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani. Ustanovni občni zbor, ki ga sklicuje v zmislu § 229. obrtnega reda ljubljanski mestni magistrat, se bo vršil v torek dne 19. decembra 1922. ob 15. uri v mestni posvetovalnici v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1.) Poročilo o ustanovitvi zadruge; 2.) volitev načelstva; 3.) proračun za leto 1923.; 4.) določitev zadružne doklade; 5.) pristop k Zvezi obrtnih zadrug in volitev dveh delegatov; 6.) sestava seznama prisodnikov preizkuševalne komisije za pomagalice; 7.) razni predlogi. Ako občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se vrši uro kesneje z istim dnevnim redom ob vsakem številu prisotnih članov (§ 18. zadr. pravil). Članom, ki se občnega zbora brez tehtnega razloga ne udeležijo, se naloži globa, ki je določena v § 25. zadružnih pravil. Zadruga bo štela približno 50 članov. Da je prišlo do ustanovitve zadruge kamnoseških mojstrov, se je zahvaliti le zveznemu načelniku, ki je že dolgo delal na to in uvidel potrebo po ustanovitvi strokovne zadruge. Želeti bi bilo, da bi se tudi še druge panoge obrtnikov, ki so brez zadrug ali včlanjene v kolektivnih zadrugah, zedinile v eno ali dve strokovne zadruge v Sloveniji. Novoustanovljeno zadrugo pozdravljamo in ji želimo mnogo uspeha.

Obrtnonadaljevalna šola v Mariboru. Dne 8. t. m. so bile sklicane po svojih načelnikih vse obrtne zadruge in obrtna društva na posvetovanje glede vprašanja, kako financirati obrtnonadaljevalno šolo v Mariboru, ne da bi bila primorana ustaviti pouk kakor se je to zgodilo v Ljubljani. Anketo je sklical šolski odbor sporazumno s predsedništvom Slovenskega obrtnega društva v mestni posvetovalnici. Otvoril jo je župan g. Grčar kot predsednik obrtnonadaljevalne šole, ki je prisotnim pojasnil, koliko ima subvencije od države in drugih korporacij, kar pa vse ne zadostuje. Omenil je tudi, kako škodo bi imel obrtni naraščaj, ako bi se šola morala zapreti in da je ravno obrtništvo dolžno, da tudi ono nekaj prispeva, in to vsaj tako dolgo, da se država spomni, da je treba v naši državi ravno obrtništvo najbolj izdatno podpirati in s tem pospešiti obrtni razvoj. Debate so se udeležili go-

spodje Novak, Kovačič, Monjac, Glaser in Kumerc; doseglo se je, da naj prostovoljno prispeva pri vsaki zadrugi mojster član od števila učencev po 20 Din na leto, a oni mojstri člani, ki ne držijo učencev, pa od števila pomočnikov po 5 Din. Ta sklep se izroči predsedniku Zveze obrtnih zadrug, ki naj naznani to vsem zadrugam, da te poberejo ta prostovoljni prinos in ga pošljejo šolskemu vodstvu. Iz tega se vidi, da smo mi v naši državi za razvoj obrti še precej na slabem in da nimajo gotovi faktorji zmisla, da bi se zavzeli in pripomogli do razvoja obrtništva.

Državna borza dela. Pri vseh podružnicah Državne borze dela v Ljubljani, Mariboru, Ptuju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 26. novembra do 2. decembra 1922. dela 216 moških in 137 ženskih delovnih moči. Delodajalci so pa iskali 199 moških in 79 ženskih. Posredovanj se je izvršilo 102. Promet od 1. januarja do 2. decembra 1922. izkazuje 35.179 strank, in sicer 16.960 delodajalcev in 18.219 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 10.422. — Dela iščejo: strojni in stavbni ključavničarji, kovači, sedlarji, elektro monterji, strojniki, kurjači, krojači, čevljarji, natakariji, natakariice, šoferji, pisarniške moči, šteparice, vajenci, vajenke itd. V delo se sprejmejo: rudarji, kleparji, ključavničarji, železostugarji, mizarji, čevljarji za fino delo, pleskarji, strojniki, inseratni akviziterji, žagarji, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

Konsumentom bosanskega in slovenskega premoga. Glavna rudarska direkcija v Beogradu je obvestila tukajšnja trgovsko in obrtniško zbornico, da je minister za šume in rudokope z odlokom z dne 25. oktobra 1922., P. br. 8738, ukinil vsakršno izdajanje odobrenj za nabavo premoga iz bosanskih rudnikov, ker imajo le-ti zadostne zaloge — okrog 3000 vagonov. Konsumenti bosanskega premoga naj se obračajo v bodoče za nabavno dovoljenje na Glavno rudarsko direkcijo, ki pa bo dajala prednost dobavam za promet (saobračaj). Za vrđniški premog naj se obračajo konsumenti naravnost na upravo premogovnika Vrdnika, za premog iz slovenskih državnih premogovnikov pa na Oddelek za premog pri pokrajinski upravi za Slovenijo, kakor je bilo to doslej.

Gojite narodni slog! V zadnjem času se opažajo razveseljivi pojavi na polju naše obrti, ki je začela pospeševati narodni slog. Opozarjamo posebno na krasne izdelke, ki jih je razstavila podjetna trgovina Marije Tičar v Šelenburgovi ulici, ki so izdelani po navodilih priznanega veččaka na polju narodnega sloga, prof. Siča. Gospa Tičarjeva je priredila posebno razstavo vseh teh predmetov, ki naj jih bi si jih ogledal vsak, kdor hoče okrasiti svoj dom s pristno narodnimi predmeti. Tu vidimo razstavljene velike in male krožnike iz lesa, ki služijo enako za domače potrebe kakor tudi za okras stanovanj. Razstavljene so nadalje majhne in velike vaze, lončki, kangljice, vse pestro poslikano z motivi, ki smo jih bili navajeni videti na naših kmetijskih skrinjah, oknih, vratih itd. Opozarjamo na te predmete posebno naše hotelirje in gostilničarje pa tudi ljubitelje narodnega blaga. Kakor čujemo, izda prof. Sič v kratkem v obliki dosedanjih publikacij o narodnih vezeninah ilustrirano zbirko slovenskih skrinj, iz katere bodo črpali naši mizarji, tesarji pa tudi slikarji nebroj v resnici narodnih motivov. Po posredovanju g. Siča se je našel v Ljubljani podjeten sobni slikar, g. Božič v Trnovem, Konjušna ulica, ki je izdelal in založil vzorce za sobne slikarje v narodnem slogu. Zopet nov razveseljiv korak v narodni osamosvojitvi tudi na umetniškoobrnem polju. Naše sobne slikarje po vsej Sloveniji opozarjamo na te vzorce, ker je želeli,

da izginejo že enkrat iz novih hiš in stanovanj razne secesionistične grozovitosti, ki so danes postale že nemoderne. Vzorce je pregledal g. prof. Sič in jamči njegovo ime za to, da so ornamenti resnično pristno narodni in okusni. Lastnike novih in prenovljenih stavb, posebno pa naše hotelirje in gostilničarje, opozarjamo na te ornamente, kojih patrone se dobivajo pri sobnem slikarju gospodu Božiču v Trnovem, Konjušna ulica.

Gorjuške pipe in čedre. Med narodno blago, ki je tipično za našo Gorenjsko, spadajo tudi gorjuške pipe in čedre. Priljubljene so še danes med kmetijskim ljudstvom, tako da jih najdemo še mnogo posebno med starejšimi kmeti. Ta nekdanj cvetoča domača obrt je bila osredotočena od nekdanj na Gorjušah v Bohinju, kjer jih je izdelovala skoraj vsaka hiša. Danes pa je ta domača obrt žalibog že ponehala, vendar se je po inicijativi Zveze za tujski promet posrečilo jo zopet poživeti. Ravnokar je prispelo iz Gorjuš nekaj takih pip, ki so razstavljene v izložbah Tourist-Office na Dunajski cesti in g. Marije Tičar v Šelenburgovi ulici. Gorjušani razločujejo tri vrste pip: čedre ali pastirske pipe s čudno zaokroženimi rezbarijami, potem jurčke, kratke pipe brez teh rezbarij, in pa fajfure, pipe malo daljše oblike. Vse te pipe so izdelane iz trdega hrušovega lesa in umetno vložene z bisernicami. Kdor je osebno gledal trudapolno delo Gorjušanov, preden izrežejo iz trdega hrušovega lesa obliko pipe, se bo naravnost čudil razmeroma nizkim cenam, 20 do 25 Din, za katere jih prodajajo. Delo je povsem ročno in vzbujajo posebno oblike vloženi bisernic občudovanje tudi bolj razvajenih poznavalcev narodnega blaga. Tudi med našimi meščanskimi krogi raste veselje in zanimanje za narodno blago in gotovo je, da bodo te pipe, od katerih je dospelo le majhno število 32 pip, v kratkem razprodane.

Povišanje jamčevine za naročene vagonne. Od 1. t. m. je povišana jamčevina za naročene železniške vagonne v svrhu natovorjenja na 200 dinarjev za vsak vagon. Ta vsota pripade železnici, ako se naročeni vagon ne uporabi, za kar je bil naročen.

Dohodki državnih monopolov. Meseca avgusta t. l. so znašali dohodki državnih monopolov 151.055.773,14 Din. Od te vsote odpade 92.213.623,38 Din na tobak, 27.467.973 dinarjev 80 par na sol, 9.730.129,56 Din na vžigalice in 3.314.491,33 Din na cigaretni papir.

Trgovska pogajanja z Avstrijo. Te dni se bodo vršila trgovska pogajanja med našo državo in med Avstrijo.

Za nov most čez Krko je ministrski komite odobril državno pomoč 100.000 Din občini Cerklje.

IV. dunajski mednarodni semenj se bo vršil tudi leta 1923. Pomladanski semenj bo od 18. do 24. marca 1923.

Izmena valute na Reki. Italijanska vlada bo koncem novembra uvedla na Reki laško valuto. S tem prehaja Reka tudi formalno v popolno finančno oblast Italije.

Neposredna izmenjava paketov med Jugoslavijo in Italijo. Dne 20. oktobra t. l. se je uvedla neposredna izmenjava paketov z Italijo preko izmenjevalnih poštnih Ljubljana 2—Trst prosta luka. Največja dopustna teža za pakete v Italijo je 5 kg, največja označena vrednost pa 1000 zlatih frankov = 10.000 dinarjev. Težna pristojbina za pakete iz naše države v Italijo je 20 dinarjev, vrednostna pristojbina za vsakih 300 frankov ali del tega zneska pa 1 dinar 50 par. Za vsako poštno spremnico je treba po dve carinski napovedi.

Prepoved izvoza petroleja iz Rumunije. Rumunska vlada je prepovedala izvoz petroleja vsake vrste.

Za gradbo železnice Ljutomer-Ormož je ministru sabračaja odobren prvi izdatek 1.000.000 Din.

Uvoz vina v Švico. Pooblaščenca trgovska agencija v Ženevi obvešča, da je zabranila švicarska vlada uvoz vina v sodih do 13 % alkohola kakor tudi mošt za sladka vina. Zabrana velja od 19. oktobra t. l.

Uvoz za trgovino in prevoze v Newyorku. V Newyorku se je ustanovil urad, ki daje vsem osebam, katere bi prišle v Newyork po trgovskih poslih, vse potrebne informacije. Urad je osobito na razpolago zastopnikom bank, korporacij, institucij itd., ki gredo v Newyork v svrhu vzpostavitve trgovskih odnošajev s tamkajšnjimi podjetji. Naslov urada je: Board of trade and Transportation, Newyork, 41 Park Row.

Češki radij na Angleškem. Češkoslovaška vlada je sklenila pogodbo z neko angleško družbo, da ji bo dobavila radij. V prvi pošiljki sta bila dva grama radija, ki ga je profesor dr. Soddy že odnesel s seboj na Angleško. Ako pomislimo, da se je moralo za ta dva grama predelati nič manj kot 600 ton jahimovske rude, potem nam je pač jasno, zakaj je radij tako zelo drag.

Prevoz živinske krme. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani, naznanja, da veljajo uverenja za prevoz živinske krme po znižani tarifni ceni iz Hrvatske, Vojvodine, Srema, vzhodne Slavonije, Podunavja in Bosne za vse proge državne in južne železnice od 1. decembra t. l. dalje.

Poštna konvencija z Romunijo. Na prošnjo ministrstva za pošto in brzojav je podpisal ministrski svet konvencijo o direktnem paketnem prometu med našo kraljevino in Romunijo. Konvencija bo predložena narodni skupščini, čim se ta sestane in bo mogoče stopila že letos v veljavo.

Nezaposlenost v Avstriji. Konec novembra lanskega leta je bilo nezaposlenih 28.215, letos jih je 91.237. Od te vsote odpade na Dunaj 85.345. Narastek nezaposlenosti napram lanskemu letu znaša 221 odstotkov. Razen tega je polno industrij, v katerih delajo le po nekaj dni v tednu. Obrati v kovinski industriji se ustavljajo teden za tednom. Število brezposelnih, ki so dobivali podpore, je bilo koncem junija 33.000, koncem oktobra 57.000, v novembru je bilo samo na Dunaju novih 11.000.

Prijava terjatev in dolgov naših državljanov na Češkoslovaškem. Rok za prijavo terjatev in dolgov naših državljanov na Češkoslovaškem je podaljšan do 30. decembra t. l.

Sestanek tarifnega odbora. Železniški tarifni odbor se bo sestal v januarju 1923. in bo obravnaval vsa važnejša tarifna vprašanja. Na tem sestanku se bodo vpoštevali tudi konkretni predlogi, ki jih bodo stavili naši privredniki preko svojih strokovnih organizacij.

Prodaja starega železa. V pisarni Pomorskega arzenala v Tivtu se bo vršila dne 20. decembra t. l. ob 11. uri dopoldne dražba 93 ton starega železa, nahajajočega se v Pijavici v Boki kotorski. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja odpadkov. Dne 21. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne se vrši pri Vojni odecni radionici v Vevčah pri Ljubljani dražba 50.241 kg odpadkov od usnja (ponošene vojaške obutve). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava drv. V pisarni intendature Dravske divizijske oblasti v Ljubljani in ob istem času v pisarni komande mariborskega vojnega okruha v Mariboru se bo

vršila dne 19. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne ofertalna licitacija glede dobave drv za garnizijo Ljubljana (1000 kubičnih metrov) in za garnizijo Maribor (1000 kubičnih metrov) za čas od 1. februarja do konca maja 1923. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Češkoslovaški izvoz lesa. Od januarja do junija 1922. je izvozila Češkoslovaška 4.837.053 q gradbenega lesa (od tega v Nemčijo 1.775.470, na Madžarsko 1.239.156, v Francijo 167.418 q) proti 2.695.589 q v prvi polovici 1921.; dalje je izvozila 1.111.812 q (2.476.854) lesa za kurjavo, od tega v Švico 603.589, na Madžarsko 207.677 q, potem 1.220.197 q (876.988) rudniškega lesa, 1.488.269 q (623.851) lesa za celulozo ter 43.472 q (5420) železniških pragov.

Italijanska svila. Iz Milana poročajo, da so prošli teden narastle cene za nadaljnjih 10 do 15 lir za kilogram. V glavnem je ostala Amerika kupec za prvovrstno tkalno sirovo svilo. Povpraševanje iz Nemčije je popolnoma prenehalo. Le Švica še kupuje manjše količine.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Fotografski in umetno slikarski atelje Avg. Černe

Celje, Ljubljanska cesta 10 (prej V. Pick)

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene najnižje Poveča po vsaki sliki. Slika v olju, akvarel, pastel, po naravi in po vsaki sliki, fotografira za društva najceneje. Res avrila stare umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privačnike itd. itd.

Za fotografe nižane cene.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

JADRANSKA BANKA

Beograd.

Dionička glavnica: Din 60,000.000.—

Rezerva: Din 30,000.000.—

PODRUŽNICE:

Bled,	Jesenice,	Prevalje,
Cavtat,	Korčula,	Sarajevo,
Celje,	Kotor,	Šplit,
Dubrovnik,	Kranj,	Šibenik,
Hercegnovi,	Ljubljana,	Tržič.
Jelsa,	Maribor,	Zagreb.
	Metković,	

— AMERIKANSKI ODIO —

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zader,
Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82,
 New-York City. **Banko Jugoslavo de Chile,**
 Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natalos,
 Porvenir.

Obrtna banka

v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-čerk. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo počenši s 1. novembrom 1922. za pol odstotka

višje, torej s

5%

od dne vloge do dne dviga.

M. Kuštrin, Ljubljana

Tehniško in elektrotehniško podjetje

Trgovina s tehničnimi in elektrotehničnimi predmeti na drobno in debelo. — Velika zaloga vseh vrst gumija, kolesne in avtomobilske pnevmatike. — Na razpolago je hidravlična stiskalnica za demontiranje železnih in namontiranje gumijastih obročev.

Glavno zastopstvo polnogumijastih obročev iz svetovnoznane tov. Walter Martiny v Turinu

Centrala: — Ljubljana, Rimska cesta 2, tel. 588.

Brzojavi: Kuštrin Ljubljana.

Podružnice: Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. 470. — Maribor, Jurčičeva ulica 9, tel. 133. — Beograd, Knez Mihajlova ulica 3.